

Obsah

K čemu právě vy potřebujete typografii?	21
Stručná historie písma	25
Piktogramy a ideogramy	25
Sumerské klínové písmo	26
Egyptské písmo – hieroglyfy	26
Čínské písmo	27
Abecedy	28
První abeceda – fénické písmo – a vznik dalších abeced	28
České písmo	29
Číslice	32
Stručná historie psaní a typografie	37
Materiály pro psaní	37
Vynález knihtisku	39
Johannes Gensfleisch Gutenberg	40
Další vývoj	42
Tiskové techniky	43
Tisk z výšky	43
Tisk z hloubky – intaglio	45
Využití fotografie	47
Sítotisk	48
Stolní nakladatelství – Desk top publishing	48
Xerografie a digitální tisk	49
Tisk na požádání	50
Vlastnosti písma	53
Sada písma – font	53
Kresba písma	55
Písmová osnova	55
Tahy písma	55
Písmo patkové a bezpatkové	56
Písmo stínované a lineární	56
Písmo proporcionální a neproporcionální	56
Psaná písma	57
Písma lomená	57
Písma zdobená	57
Klasifikace písem	58
Písmové rodiny a řezy písma	58
Měření v typografii – velikost písma	61
Evropské typografické míry	62
Americké typografické míry	62
Kdy používáme při měření milimetry a kdy body?	63
Velikost (stupeň) písma	64

Písmo v počítači	67
Kódování znaků v počítači	67
Číselné soustavy	67
Hodnotové soustavy	67
Pozičně hodnotové soustavy	67
Číselný základ	68
Desítková soustava	68
Dvojková (binární) soustava	68
Šestnáctková (hexadecimální) soustava	69
Charakterové mapy	69
Sedmibitový kód ASCII	69
Osmibitové kódy	70
Unicode	72
Vkládání znaků do počítače	72
Font aneb jak znak vypadá?	73
Pixels, body, rozlišovací schopnost, bitmapy	74
Bitmapová písma	75
Vektorová (obrysová) písma	75
Hinting	76
Písma Type 1 (PostScriptová)	76
Písma True Type	77
Písma Multiple Master	77
Písma OpenType	78
Když zlobí písmo	78
Textové editory a programy pro počítačovou sazbu	81
Typy programů	81
Programy podle ceny	81
Programy podle funkce	82
Lokalizace programu	82
Textové editory	82
Microsoft® Word – součást Microsoft® Office	83
Text602 – součást PC Suite 2001	83
StarOffice Writer – součást StarOffice™	84
Writer – součást OpenOffice.org	84
Corel® WordPerfect® – součást WordPerfect Office	85
Programy pro počítačovou sazbu	85
TeX	85
Adobe® PageMaker®	85
QuarkXPress™	86
Corel® Ventura™	86
Adobe® InDesign™	86
Rozdíly mezi textovými editory a programy pro sazbu	87
Příprava dokumentů pro tisk	88

Úprava odstavce	91
Zarovnání odstavce	92
Zarovnání do bloku	93
Zarovnání vlevo	93
Zarovnání vpravo	94
Zarovnání na střed	94
Rozměrové vlastnosti (parametry) odstavce	94
Vzájemné oddělení odstavců	94
Řádkování	96
Písmo	96
Doporučovaný stupeň písma	97
Prostrkání, tracking	97
Kerning	97
Slitky, ligatury	98
Nadpisy, titulky, podtitulky	98
Úprava stránky	105
Velikost a orientace stránky	105
Nastavení okrajů	106
Text	107
Záhlaví a zápatí	108
Obrázky	109
Kotvení objektů	110
Popisky a legendy	111
Pravidla sazby	113
Mezery	113
Pevná (nezlomitelná) mezera	115
Speciální typy mezer	116
Dlouhá (em) mezera	116
Krátká (en) mezera	116
Další typy speciálních mezer	117
Interpunkce	118
... ? ! Tečka, tři tečky, otazník, vykřičník	118
, Čárka	119
; Středník	120
: Dvojtečka	120
- - - - - Pomlčky	120
- Spojovník (rozdělovací znaménko)	120
- Skrytý spojovník	121
- Krátká (en) pomlčka	121
- Dlouhá (em) pomlčka	122
- Podtržítko	122
() [] {} Závorky	123
„ “ ‘ ’ « » « ' " Uvozovky	124

Speciální znaky	125
' Apostrof (odsuvník)	125
/ Lomítko	126
\ Zpětné lomítko	126
§ Paragraf	126
~ Tilda	126
@ Zavináč	126
& Ampersand	127
% ‰ Procento a promile	127
° Stupeň	127
' " Úhlové minuty a vteřiny	127
* † Hvězdička a křížek	127
# Dvojitý kříž, werda	128
© Copyright [kopyrajt]	128
® Registered (ochranná známka)	128
™ Trademark (obchodní známka)	128
= Rovnítko a další matematické značky	128
Zkratky	129
Zkratky v angličtině	130
Akademické tituly, vědecké, pedagogické a vojenské hodnosti	131
Značky měrových jednotek	131
Značky měn	132
Čísla, číslice a číslovky	132
Exponenty a indexy	133
Římské číslice	133
Kalendářní data	133
Časové údaje	134
Telefonní čísla	134
Vyznačování	135
Dělení slov	135
Co nesmí zůstat na konci řádky	136
Pravidla pro psaní citací	141
Proč citovat	141
Citace v článkách	141
Citace v odborných článcích a knihách	142
Úprava dopisů	147
Adresy	147
Adresy do zahraničí	148
Úprava dopisu	148
Záhlaví	149
Zápatí – doplňující údaje	149
Symbol (logo)	149
Adresa v dopise	151
Odvolací údaje	151
Věc	152
Podpis	152

Razítko	152
Přílohy	152
Rozdělovník	153
Vicestránkové dopisy	153
Vlastní text dopisu	153
Oslovení	154
Úvodní věta	154
Podstata dopisu	155
Závěrečné shrnutí	155
Poslední věta a pozdrav	155
Doporučení pro psaní úspěšných dopisů	156
Psaní textových zpráv	161
Textová komunikace	161
Složky e-mailu	162
Adresát, kopie a hromadné seznamy	163
Skrutá (slepá) kopie	163
Předmět	163
Oslovení	164
Vlastní text	164
Podpis	164
Přílohy	164
Odpověď	165
Než e-mail odešlete	166
Důležité e-maily	166
Formátování e-mailů	166
Šmajlíci (emotikony)	167
Internetové diskusní kluby	168
Příležitostné (akcidenční) písemnosti	169
Osobní písemnosti	169
Navštívenka (vizitka)	169
Osobní dopisní papír a obálka	171
Svatební oznámení	172
Promoční oznámení a poděkování za gratulaci	173
Novorozenka (oznámení o narození dítěte)	173
Novoročenka	174
Pozvánka	176
Osobní stránky na internetu	177
Osobní inzeráty	177
Ex libris (knižní značky)	177
Úmrtní oznámení a poděkování za projevenou soustrast	178
Společenské a hospodářské písemnosti	180
Diplomy, čestná uznání a pamětní listy	180
Výroční zpráva	181
Webové stránky organizací	182
Plakát	182

Úprava knihy	187
Kancelářská spojení listů	187
Vazba	187
Části knihy	188
Obálka, desky, přebal	189
Vydavatelská značka, signet	191
Patitul	191
Protitul	191
Titul	191
Vydavatelský záznam	192
Věnování	192
Předmluva	192
Obsah	193
Autorská předmluva (poděkování)	194
Seznam zkratk	194
Textový blok	195
Úvod	195
Kapitoly	195
Doslov, epilog	196
Závěrečné seznamy	196
Seznam obrázků	196
Seznam literatury	196
Glosář a seznam zkratk	197
Rejstřík	197
Rejstřík spojený s glosářem	198
Souhrn, resumé	198
Tiráž	199
Přílohy	199
Opravenka, errata	199
Korektury	203
Programy pro správu, úpravu a tvorbu písem	207
Programy pro správu písem	207
Windows	207
Adobe® Type Manager®	208
BitStream Font Navigator	209
Typograf	210
Ostatní správci písem	213
WGL Assistant	214
Písmové editory	215
Fontographer	216
FontLab	216
Font Creator	217

Obrázky v počítači	219
Vyjádření obrázků v počítači	219
Bitmapa	219
Barevná hloubka	220
Indexované (paletové) barvy	220
Velikost souborů	221
Kompresce (stlačení) souborů	222
Grafické formáty	223
.bmp (bitmapa)	223
.tif (TIFF – Tagged Image File Format)	223
.gif (GIF – Graphic Interchange Format)	223
.png (PNG – Portable Network Graphic)	223
.jpg (JPEG – Joint Photographic Experts Group)	224
Porovnání velikostí souborů	224
Volba rozlišení	225
Volba rozlišení pro obrazovku	225
Volba rozlišení pro tisk	226
Rozměry obrázku	227
Programy pro práci s obrázky	228
Programy pro správu obrázků	228
IrfanView	229
ACDSee	230
Zoner Media Explorer	231
Programy pro úpravu nebo tvorbu obrázků	232
Bitmapové grafické editory	232
Úpravy obrázků	234
Pootočení a oříznutí obrázku	234
Jas a kontrast	236
Úrovně a histogram	236
Barevné podání	237
Retušování	238
Další možnosti úpravy obrázků	239
Speciální efekty	240
Zaostření a potlačení moaré	240
Maska	241
Úprava velikosti a rozlišení obrázku	243
Změna velikosti (resize)	243
Převzorkování (resample)	244
Nastavení barevné hloubky a volba grafického formátu pro uložení	246
Vektorové grafické editory	246
Seznam a původ obrázků	251
Doporučená a použitá literatura	259
Rejstřík	263